

Pensionärer är också tandläkare

Det nya numret av Tandläkartidningen är tillägnat alla dem, som har avlagt sin examen ungefär på 1960-talet och tidigare. Jag tror i alla fall att artiklarna kan intressera också alla som fortfarande sliter i arbetslivet. Samma tandläkarlicens har vi alla i fickan, oberoende av om vi jobbar med borr eller pensel.

Antalet pensionerade tandläkare ökar hela tiden. Nu är ni 1310, men om 15 år är vi redan över 2000. För närvarande har fyra kolleger fyllt 100 år, men vid det laget är de säkert över tio. Förändringen i yrkeskårens åldersstruktur är en orsak till att det bildades ett seniorutskott i Tandläkarförbundet i år. Utskottet skall i första hand utveckla verksamhet som intresserar pensionärerna i medlemskåren.

Förebilderna finns inom Agronomförbundet och inom det sydösterbottniska tandläkarsällskapet. Båda finns presenterade i den här tidningen. I april nästa år gör man den första seniorresan, som arrangeras av utskottet. Resans mål är Italien. Platserna såldes slut väldigt fort, och nu ska 35 tandläkare med make/maka åka iväg. Utskottet planerade också programmet vid den första senioreftermiddagen, som hölls i november. De 120 kolleger som samlades i Akavauset verkade trivas. Huvudtalare var professorn i geriatri Antti Hervonen vid Tammerfors universitet. I sin artikel i den här tidningen betonar han, hur åldrandets status i vårt samhälle håller på att förändras: den tredje åldern håller på att bli allt mera betydelsefull. De stora årskullarna som föddes efter kriget håller på att nå de decennier då de kan njuta av frihet och oberoende. De vill ha år av hälsa och funktionsduglighet, livsglädje och njutningar. Seniorutskottets verksamhet söker ännu sina slutliga former – en avlägsen vision är att starta ett projekt för att förverkliga ett servicehus för tandläkare.

Visserligen är det inte något att eftersträva att man ska jobba som pensionär, men en fördel med yrket är ju, att också det är möjligt. Över hundra privattandläkare som fyllt 65 arbetar, och det är mycket troligt att det också på hälsocentralerna i framtiden finns allt flera kolleger i vit rock som nått pensionsåldern eller redan lyfter pension. Efterfrågan på kunnande ökar. Enligt undersökningen om tandläkarnas inställning till arbetet mår de jobbande seniorerna bra, och njuter av arbetet och sitt liv i övrigt – till och med i högre grad än de yngre kollegerna.

Miira Vehkalahti behandlar i sin artikel i den här tidningen förändringarna inom oralgerontologin. Vård av äldre är ju något som alla tandläkare ska kunna, men det är klart att det uppstår en speciell relation mellan tandläkare och patient om båda håller på att bli gamla. Som en följd av de långa vårdförhållandena har äldre tandläkare i genomsnitt äldre patienter än de yngre. Oralgeriatriens status har förstärkts under de senaste åren, bl.a. genom den specialutbildning som har införts, och som 26 kolleger har gått igenom. Det är inte fråga om en officiell specialitet, utan om ett system som Tandläkarförbundet administrerar. Också inom universiteten vill man betona specialområdet: i den utredning över specialistutbildningen för läkare och tandläkare som blivit färdig i höst föreslår man att oralgeriatrien ska bli ett av tyngdpunktsområdena som underställs specialisttandläkarexamen i klinisk tandvård.

Temanumret presenterar också sex kolleger i pensionsåldern. Det är roligt att ta del av deras livserfarenheter. Intervjuerna är gjorda av tandläkare Marja Sotamaa. Hennes flytande berättarkonst har vi inte bara fått njuta av i Tandläkartidningens intervjuer, utan också bl.a. i boken om tandvårdens traditioner, som publicerades 2004.

Jag önskar Finlands Tandläkartidnings läsare en fridfull jul och ett framgångsrikt nytt år.

MATTI PÖYRY